

PODKARPACKI ZESPÓŁ POREJESTROWEGO
DOŚWIADCZALNICTWA ODMIANOWEGO

Wyniki Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych na Podkarpaciu

Ziemniaki

odmiany średniowczesne jadalne

Rok zbioru 2020 (2018-2020)

Przeclaw, styczeń 2021r.

Podkarpacki Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

przewodniczący: mgr inż. Maria Koziół - Dyrektor SDOO Przecław,
z-ca: prof. dr hab. Dorota Bobrecka-Jamro,
z-ca: dr Michał Noworól,
sekretarz: mgr Mirosław Helowicz

Stacja Koordynująca PDO w Województwie Podkarpackim:
**Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Przecławiu,
39-320 Przecław, ul. Podzamcze 2,**

e-mail sdoo@przeclaw.coboru.gov.pl

<https://przeclaw.coboru.gov.pl>

tel. /fax 17 58 131 77

Opracował: **Adam Mazur /SDOO Przecław/**

Redakcja merytoryczna: **mgr inż. Maria Koziół**

Rzeczywiste dane zawarte w publikacji wyłącznie z podaniem COBORU jako źródła informacji
--

Wydawca: SDOO Przecław

Przecław, styczeń 2021 rok

Ziemniak

Uwagi ogólne

Uprawa ziemniaka w Polsce według danych GUS z 2019 r. zajmowała powierzchnię ok. 300 tys. hektarów a plonowanie w kraju było na poziomie 215 dt z ha. Obecnie zarejestrowanych jest 108 odmian ziemniaka z tego 67% pochodzi z polskich hodowli. Odmian jadalnych w grupie bardzo wczesnej i wczesnej jest po 18, średnio wczesnych - 30 i średnio późnych - 2.

Doświadczenia w województwie podkarpackim zostały założone w SDOO Przecław i PODR Boguchwała. Niestety w Boguchwale, w wyniku silnego porażenia roślin przez zarazę ziemniaka w początkowym terminie jej występowania i długotrwałymi opadami deszczu, nie było możliwości terminowego zastosowania fungicydu w celu zatrzymania rozwoju porażenia roślin. Plonowanie niektórych odmian w Boguchwale było bardzo niskie i zróżnicowane poletkowo, dlatego doświadczenie zostało zdyskwalifikowane po analizie statystycznej.

Do opracowanej publikacji włączono wyniki z doświadczenia z woj. małopolskiego z SDOO Węgrzce (koło Krakowa).

Doświadczenia zostały prowadzone według metodyki COBORU.

Na terenie naszego województwa prowadzonych jest mało doświadczeń z odmianami ziemniaka, dlatego zachęcamy do korzystania również z wyników doświadczeń z sąsiednich województw. Dostępne są na stronie internetowej www.przeclaw@coboru.pl w zakładce wyniki doświadczeń odmianowych.

Wyniki doświadczeń

W 2020 r. warunki wilgotnościowe do uprawy ziemniaka były korzystne w SDOO Węgrzce, natomiast susza w lipcu i początkiem sierpnia w Przecławiu wpłynęła niekorzystnie na uzyskane plony, w wyniku czego wielkość plonu ogólnego i handlowego pomiędzy oboma doświadczeniami była zróżnicowana. W Węgrzcach uzyskano 640,9 dt z ha z czego 579,9 dt z ha to sort handlowy, natomiast w Przecławiu zebrano ogółem 459,5 dt z ha, z czego 393,4 dt z ha stanowił plon handlowy. Średnia zawartość skrobi w 2020 roku wynosiła odpowiednio 14,58% w Węgrzcach i 14,9% w Przecławiu.

W 2020 roku odmiana Jurek uzyskała bardzo dobre plonowanie w obydwu miejscowościach prowadzących doświadczenia - ponad 122% wzorca. Również dobrze plonowały odmiany Jurek, Otolia, Mazur. W SDOO Węgrzce pod względem plonowania wyróżniły się także odmiany Otolia i Tajfun, a w SDOO Przecław odmiana Mazur.

Średnia uzyskanych plonów z doświadczeń okresie 2018 – 2020 r. przekroczyła 535 dt z ha i była 2,5 krotnie wyższa od średniej plonowania tego gatunku w kraju. Po tym okresie badań najlepiej plonowały odmiany Jurek i Lech - ponad 110% wzorca. Również odmiany Satina, Tajfun i Laskara przekroczyły lub osiągnęły plony równe wzorcom.

W ostatnich latach porażenie roślin przez choroby wirusowe i czarną nóżkę wystąpiło w nieznacznym nasileniu w doświadczeniach.

Przeciwko zarazie ziemniaka i alternariozę stosowano zabiegi fungicydowe ograniczające ich rozwój. Odporność odmian na choroby występujące w uprawie ziemniaka przedstawiono w tabeli 5 a w tabeli 6 zamieszczono charakterystykę morfologiczną i właściwości konsumpcyjne jadalnych odmian ziemniaka. Wyniki te pochodzą z Listy opisowej odmian ziemniaka z 2020 r. opracowanej przez COBORU w Słupi Wielkiej.

Tabela 1.

Ziemniak. Odmiany badane – średnio wczesne jadalne i średnio późne jadalne.

Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru	Kod kraju pochodzenia	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej - pełnomocnika w Polsce
Średnio wczesne				
1	Satina	2000	DE	Solana Polska sp. z o.o. Zduny 25, 99-440 Zduny
2	Tajfun	2004		Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemniaka w Strzekęciniu, Strzekęcino 11, 76-024 Świeszyno
3	Jurek	2012		Hodowla Ziemniaka Zamarte, Grupa IHAR Zamarte, ul. Parkowa 1, 89-430 Kamień Krajeński
4	Laskara	2013		Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemniaka w Strzekęciniu, Strzekęcino 11, 76-024 Świeszyno
5	Mazur	2014		Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemniaka w Strzekęciniu, Strzekęcino 11, 76-024 Świeszyno
6	Lech	2016		Hodowla Ziemniaka Zamarte, Grupa IHAR Zamarte, ul. Parkowa 1, 89-430 Kamień Krajeński
7	Otolia	2014	DE	Eurolant Handel Ziemniakami sp. z o.o. Obliwice, Aleja Topolowa 1, 84-351 Nowa Wieś Lęborska
8	Mila	2020		Gospodarstwo Produkcji Rolnej „Centrala Nasienna” sp. z o.o., ul. Kolejowa 21, 13-100 Nidzica
Średnio późne				
9	Jelly	2005	DE	Eurolant Handel Ziemniakami sp. z o.o. Obliwice, Aleja Topolowa 1, 84-351 Nowa Wieś Lęborska

Tabela 2. **Ziemniak** – odmiany średnio wczesne jadalne i średnio późne jadalne. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Miejscowość	SDOO Przeclaw	SDOO Węgrzce
Powiat	Mielec	Kraków
Kompleks rolniczej przydatności gleby	Żytni bardzo dobry	Pszenny dobry
Klasa bonitacyjna gleby	IIIa	II b
pH gleby w <i>KCl</i>	6,2	6,3
Przedplon	21.04.2020	Pszenvica ozima
Data sadzenia	07.04.2020	
Data zbioru (<i>dzień, m-c, rok</i>)	29.09.2020	29.09.2020
Rozstawa (<i>cm</i>)	67,5 x 37	77 x 33
Nawożenie mineralne		
N (<i>kg/ha</i>)	148	100
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	99	80
K₂O (<i>kg/ha</i>)	162	150
Nawożenie dolistne preparatami wieloskładnikowymi (<i>l/ha</i>)	Florovit – 1,0 l	-
Środki ochrony roślin		
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Plateen 41,5 WG - 2,0 kg/ha	Plateen 41,5 WG – 2 kg/ha
Insektycyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Nurelle 550 EC – 0,6 l/ha Proteus 110 OD – 0,5 l/ha	Proteus 110 OD – 0,4 l/ha Mospilan 20 SP – 0,08 kg
Fungicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Infinito 687,5 SC – 1,6 l/ha Acrobat MZ 69 WG – 2 l/ha	Ridomil Gold MZ Pepite 67,8 WG – 2,0 l/ha Infinito 687,5 SC – 1,6 l/ha x 2

Tabela 3

Ziemniak – odmiany średnio wczesne i średnio późne.

Plon bulw w % wzorca i zawartość skrobi w % w miejscowościach. Rok zbioru 2020

Lp	Odmiana	Plon ogólny		Plon handlowy		Plon skrobi	
		Przeclaw	Węgrzce	Przeclaw	Węgrzce	Przeclaw	Węgrzce
Wzorzec dt z ha		459,5	640,9	393,4	579,9	68,3	93,4
Średnio wczesne							
1	Satina	88	79	93	79	81	68
2	Tajfun	96	109	101	108	107	116
3	Jurek	122	123	131	127	98	117
4	Laskara	97	94	103	95	107	110
5	Mazur	105	104	112	106	123	102
6	Lech	101	103	72	92	96	105
7	Otolia	101	112	108	115	106	103
8	Mila	89	78	71	78	93	83
Średnio późne							
9	Jelly	102	97	109	101	88	98

Wzorzec- średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 4

Ziemniak – odmiany średnio wczesne i średni późne.

Plon bulw ogólny, plon handlowy (% wzorca). Lata zbioru : 2020, 2019, 2018

Lp	Odmiana	Plon ogólny					Plon handlowy				
		2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020	2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020
Wzorzec dt z ha		550,2	526,3	528,8	538,3	535,1	486,7	477,2	486,6	482,0	483,5
Średnio wczesne											
1	Satina	83	105	116	94	101	85	108	124	96	105
2	Tajfun	103	102	96	103	100	105	104	99	104	103
3	Jurek	122	103	112	113	113	128	94	109	112	111
4	Laskara	95	93	112	94	100	98	94	113	96	102
5	Mazur	105	99	90	102	98	108	103	95	106	102
6	Lech	102	115	114	109	110	84	105	106	94	98
7	Otolia	108	82		95		112	86		99	
8	Mila	83					75				
Średnio późne											
9	Jelly	99	93	78	96	90	104	97	81	101	94

Wzorzec- średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 5.

Ziemniaki. Odmiany średnio wczesne i średnio późne jadalne. Odporność na choroby dane: COBORU – LOO 2020r.

Lp.	Odmiana	Wirus Y [skala 9°]	Liściozwój [skala 9°]	Wirus M [skala 9°]	Zaraza ziemniaka [skala 9°]	Czarna nóżka [skala 9°]	Parch zwykły [skala 9°]	Porażenie chorobami przechowalniczymi [skala 9°]
Średnio wczesne								
1	Satina	9	6	3	4	6	*	*
2	Tajfun	7	7	2-3	5	7	8	6
3	Jurek	8	5-6	*	4-5	*	8	8
4	Laskara	5-6	5-6	*	4-5	*	*	7
5	Mazur	7	7	*	3	*	*	*
6	Lech	8	*	*	5	*	*	*
7	Otolia	7	7	*	4-5	*	*	*
8	Mila	5-6	7	5	5	*	*	*
Średnio późne								
9	Jelly	5	5	*	5	*	8	4

*- brak danych

Tabela 6.

Ziemniaki. Odmiany średnio wczesne i średnio późne jadalne. Charakterystyka użytkowa dane: COBORU – LOO 2020r

Lp.	Odmiana	Kształt bulw [skala 9°]	Głębokość oczek [skala 9°]	Barwa skórki	Barwa miąższu	Smak [skala 9°]	Typ konsumpcyjny	Zaraza [skala 9°]
Średnio wczesne								
1	Satina	oow	7,5	ż	ż	7,5	B	4,0
2	Tajfun	ow	7,0	ż	ż	7,0	B - BC	5,0
3	Jurek	oow	6,8	ż	ż	7,2	B - BC	4 - 5
4	Laskara	oow	7,0	ż	jż	6,7	B - BC	4 - 5
5	Mazur	ow	6,6	ż	jż	6,6	AB	3,0
6	Lech	oow	7,4	cz	jż	7,0	B - BC	5,0
7	Otolia	ow	8,0	ż	ż	7,0	BC	4 - 5
8	Mila	oow	7	jbż	ż	7,0	BC	5
Średnio późne								
9	Jelly	ow	7,5	ż	ż	7,5	B	5,0

Typ konsumpcyjny: AB – sałatkowy, B – ogólnoużytkowy, BC – lekko mączysty, C – mączysty

Kształt bulw: o – okrągły, oow – okrągłoowalny, ow – owalny, p – podłużny, pow – podłużnoowalny,

Głębokość oczek (skala 9°) – 1° – bardzo głębokie, 9° – bardzo płytkie,

Smak (skala 9°): 1° – zły, 9° – wybitnie dobry,

Barwa skórki: ż – żółta, róż. – różowa, jbz – jasnobieżowa, cz. – czerwona,

Barwa miąższu: b – biały, kr – kremowy, jż – jasnożółty, ż – żółty

* opis według hodowcy

Charakterystyka odmian ziemniaka wpisanych do krajowego rejestru w roku 2020. wg Listy opisowej odmian roślin rolniczych 2020 CODORU.

Surmia – Odmiana jadalna bardzo wczesna, w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym, o dobrym smaku. Bulwy średnie do dużych, okrągło-owalne, o regularnym kształcie, oczka dość płytkie, skórka żółta, miąższ jasnożółty. Plenność po 40 dniach od wschodów poniżej wzorca, po zakończeniu wegetacji dobra, stabilna w latach badań, duży udział frakcji handlowej w plonie ogólnym. Odporność na wirusa Y mała. Odmiana odporna na patotyp 1 (D1) raka ziemniaka oraz na mątwika ziemniaczanego Ro1.

Hodowla Ziemniaka Zamarte, Grupa IHAR Zamarte, ul. Parkowa 1, 89-430 Kamień Krajeński

Werbena – odmiana jadalna bardzo wczesna, w typie konsumpcyjnym sałatkowym do ogólnoużytkowego, o dość dobrym smaku. Bulwy duże do bardzo dużych, okrągło owalne, o bardzo regularnym kształcie, oczka płytkie, skórka żółta, miąższ jasnożółty. Plenność po 40 dniach od wschodów powyżej wzorca, po zakończeniu wegetacji średnia. Odporność na wirusa Y duża, na zarzę ziemniaka mała. Odmiana odporna na patotyp 1 (D1) raka ziemniaka oraz na mątwika ziemniaczanego Ro1

Hodowla Ziemniaka Zamarte, Grupa IHAR Zamarte, ul. Parkowa 1, 89-430 Kamień Krajeński

Longinia – odmiana jadalna wczesna, przydatna do produkcji frytek. Typ konsumpcyjny ogólnoużytkowy do lekko mączystego, o dobrym smaku. Bulwy średnie, okrągłoowalne, o bardzo regularnym kształcie, oczka bardzo płytkie, skórka jasnobieżowa, miąższ kremowy. Plenność słaba, udział frakcji handlowej w plonie ogólnym średni. Odporność na wirusa Y duża, na zarzę ziemniaka mała. Odmiana odporna na patotyp 1 (D). raka ziemniaka.

Hodowla Ziemniaka Zamarte, Grupa IHAR Zamarte, ul. Parkowa 1, 89-430 Kamień Krajeński

Mila – odmiana jadalna średniowczesna, w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym, lekko mączystym, o dobrym smaku. Bulwy średnie do dużych, okrągłoowalne, o regularnym kształcie, oczka dość płytkie, skórka jasnobieżowa, miąższ żółty. Plenność dobra, dość duży udział frakcji handlowej w plonie ogólnym. Odporność na wirusa Y oraz zarzę ziemniaka średnia. . Odmiana odporna na patotyp 1 (D1) raka ziemniaka.

Gospodarstwo Produkcji Rolnej „Centrala Nasienna” sp. z o.o., ul. Kolejowa 21, 13-100 Nidzica

Kotwica – odmiana skrobiowa średniowczesna. Bulwy średnie do dużych, podłużnoowalne, skórka i miąższ żółty. Plon ogólny bulw duży, plon skrobi średni. Zawartość skrobi poniżej wzorca, średnio 19,8 %. Odporność na wirusa Y duża; na zarzę ziemniaka średnia. Odmiana odporna na patotyp 1(D1) raka ziemniaka oraz mątwika ziemniaczanego Ro1.

Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemniaka w Strzekęciniu, Strzekęcino 11 PL-76-024 Świeszyno